

Анастасія Марчук,
студентка І курсу,
спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності»
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка
marchyk.nastya1@gmail.com

Науковий керівник:
доктор педагогічних наук,
професор кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи
О. В. Сорока

ПОТЕНЦІАЛ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ АНІМАЦІЇ У РОБОТІ З ДІТЬМИ: НА ПРИКЛАДІ ХРИСТИЯНСЬКОГО ТАБОРУ

Сьогодні соціокультурна анімація займає важливе місце в організації дозвілля, оскільки культурне та корисне проведення вільного часу потрібне не лише для дітей, воно є важливими «компонентами» суспільного розвитку та прогресу. Вітчизняні дослідники наголошують, що «останнім часом соціокультурна сфера в нашій країні відчула на собі всі переваги й недоліки ринкової економіки. Це пов'язано з тим, що ринок висунув до неї нові вимоги, заклавши в основу бізнесові складові, що знайшли своє віддзеркалення на функціонуванні майже всіх інститутів культури та мистецтв, висунувши нові вимоги до менеджерів соціокультурної діяльності» [2, с. 100]. Все це ставить перед соціокультурною сферою принципово нові завдання, серед яких вагоме місце належить розвитку потенціалу соціокультурної анімації.

Слід зазначити, що соціокультурна анімація є відносно молодою галуззю науки, яка містить в собі розробку нових методів організації дозвілля, які дають більше можливості розвивати дітей у багатьох напрямках: ігровому, музичному, художньому тощо.

Соціокультурна анімація є одним із напрямків сучасної соціокультурної діяльності, який найбільш інтенсивно розвивається і передбачає реалізацію програм творчої реабілітації, активного культурно-розвиваючого відпочинку, соціально-психологічної консолідації суспільних груп на основі цінностей культури. Це особливий вид соціокультурної діяльності громадських груп і окремих індивідів, що ґрунтується на сучасних технологіях (соціальних, педагогічних, психологічних, культурно-творчих тощо), які забезпечують подолання соціального та культурного відчуження [4, с. 19]. Організацією соціокультурної анімації займаються аніматори – фахівці соціокультурної сфери, які займаються розробкою, організацією і проведенням індивідуальних і колективних дозвіллевих заходів.

У повсякденному житті соціокультурна анімація активно розвивається. Це пов'язано з тим, що цей напрям дозвілля має вагомий потенціал у роботі з дорослими споживачами соціокультурних послуг, а також усе більше популяризованими стають різноманітні дозвіллеві програми для дітей, де маленькі споживачі можуть розвивати у собі нові таланти. Йдеться про дитячі кімнати розвитку, де кожна дитина може розвинути свої здібності; різноманітні гуртки за напрямками, що сприяють розвитку фантазії, творчості, фізичних і спортивних можливостей. Проте все це вимагає суттєвих фінансових витрат, або діти втрачають інтерес до того чи іншого виду проведення свого дозвілля. Тому з кожним роком стає все більше популяризованим такий вид проведення дитячого дозвілля, як відпочинок у таборі. Цей вид дозвілля популяризують, як правило, влітку, під час канікул, оскільки саме в цей період діти мають змогу відпочивати, знайомитися з новими людьми, опановувати різноманітні форми дозвілля, комунікувати, тим самим активно соціалізуватися.

Особливою формою дитячого дозвілля є дитячі табори, які організують при церкві, так звані «Веселі канікули з Богом». Вони тривають протягом тижня, а діти вчаться проводити свій час з користю і задоволенням. Організація такого християнського табору є доволі складною, оскільки, по-перше, потрібно вміти гармонійно поєднати корисне з цікавим та веселим, щоб

діти засвоювали інформацію у формі гри і тим самим розвивали свої духовні та фізичні можливості. По-друге, над складанням програми для ефективного проведення дитячого дозвілля працює команда аніматорів, які перед тим проходять курси у школі християнського аніматора, де навчають правильно доносити до дитини інформацію і тим самим, розвивати у неї бажання відвідувати такі заходи. По-третє, важливим вважаємо те, що в організації християнських таборів задіяна молодь, яка може реалізувати себе в ролі волонтера або аніматора і проявити свою креативність та вдосконалити організаційну програму анімаційних заходів.

Для дітей така форма дозвілля є досить зручною та комфортною, оскільки вони відчувають себе вільними і не бояться проявляти себе. Аніматори допомагають їм стати більш відкритими при взаємодії з різновіковими групами дітей. Кожного дня їм пропонують новий вид проведення дозвілля. При цьому все відбувається за розпорядком, щоб дитина вміла правильно організувати свій вільний час та розставляти пріоритети.

Особливою популярністю серед дітей користуються такі види дозвілля, як-от:

- танці – банси – це так звані флешмоб, який навчаються танцювати всі учасники табору;
- «катехизація – це виховання віри в дітей, молоді і дорослих, у якому міститься головним чином християнське віровчення, яке викладається зазвичай органічно й систематично, щоб вводити в усю повноту християнського життя» [1];
- різноманітні квести, рухливі ігри, конкурси, які навчають дітей працювати в команді;
- складання віршів і пісень, можливість спробувати себе у ролі акторів та відтворити історію, придуману самостійно або в команді.

Одним із правил перебування у такому таборі є відпочинок від смартфонів, і цим самим діти вдосконалюють уміння і навички говорити, слухати та чути. І найважливіше, що саме в таких таборах діти починають розуміти і усвідомлювати важливість таких понять, як добро та зло, милосердя та турбота, допомога, підтримка, дружба, вміння любити та підтримувати, слухати та розуміти.

Отже, соціокультурна анімація є доволі популяризованою галуззю соціокультурної діяльності та має вагомий потенціал у дитячому дозвіллі. Погоджуємося із Л. Тарасовим у тому, що соціокультурна анімація повинна стати тим особистісним орієнтиром, який сприяє збереженню позитивних переконань, сприйняттю нових ідей, збереженню незалежності думок, здатності адаптуватися до зовнішніх обставин [3].

Список використаних джерел

1. Іван-Павло II, Апост. зверн. «Catechesi tradendae», 18. URL: <https://rkc.zp.ua/%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F/>
2. Сорока О., Калаур С. Конкурентоспроможність менеджерів соціокультурної діяльності. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. Серія: Педагогічні науки 2019. № 6 (329). Ч. II. С. 100–108.
3. Тарасов Л. В. Соціокультурная анимация: истоки, традиции, современность. М. : ЦСА «Одухотворение». 2008. 129 с.
4. Ярошенко Н. Н. Социально-культурная анимация: Уч. пособие. Изд. 2-е. М., 2005. 126 с.